

**EKSKURZIJA
V
MARIBOR**

str. 4

**DELO
V
SADOVNJAKI**

str. 6-7

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 16. maja 2002 * Leto XII, št. 10

O slovenščini v porabskih šolah malo drugače

Komisija za šolstvo Državne slovenske samouprave je 2. maja 2002, v Monoštru organizirala razširjeno sejo, na katero so poleg članov komisije bili povabljeni porabski učitelji in vzgojiteljice, vodstva narodnostnih šol, predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš in pedagoška svetovalka za porabske šole, avtorica tega zapisa. Le ena točka dnevnega reda je bila predvidena, le-ta pa je imela dovolj zgovoren naslov: Položaj učenja (poučevanja) slovenskega jezika v naših šolah in vrtcih. Vabilu se je odzvalo lepo število povabljenih, zato smo pričakovali veliko tehtnih razprav in sklepov.

Uvodoma je predsednica komisije Eva Lazar podala nekaj dobrih izhodišč: pouk slovenskega jezika se v porabskih narodnostnih šolah odvija v zelo težavnih okoliščinah; otroci, ki jih je vedno manj, prihajajo v vrtce in šole brez kakršnega koli znanja slovenske materinščine, delo z njimi je oteženo, ker največkrat tudi starši ne podpirajo tega, da bi se otroci učili slovenski jezik. Tudi šole si status narodnostne šole razlagajo vsaka na svoj način, in nimajo enotnega pristopa k slovenskemu pouku. Kaj bi se v takih težkih razmerah sploh dalo narediti?

Tu bi se naj začela razprava. Vodstva šol so bila zaprosena, da podajo kratko oceno stanja pouka slovenščine. Najbolj optimistična je bila ocena pouka slovenščine na gimnaziji, kjer število prijavljenih iz leta v leto raste, dijaki so motivirani, večina razmišlja o nadaljevanju šolanja v Sloveniji. Vsekakor pohvalno predvsem za prizadevno učiteljico Eriko Glanz. Iz tega primera lahko mirno sklepamo, da uspeh pouka slovenščine temelji na dobrem, prizadevnem in jezikovno ter narodnostno lojalnem učitelju, ki zna učence motivirati in naučiti. In v osnovnih šolah ter vrtcih? Slika je vse prej kot rož-

nata. Starši iz različnih razlogov prepisujejo učence v monoštrsko šolo, predvsem OŠ Jánosa Aranya, kjer ni možnosti pouka slovenščine. Tudi na monoštrski OŠ Istvána Széchenyija bo čez nekaj let (ko šolo končajo sakalovski učenci) le še krožek. Kam pelje vse to? Pereči so tudi ekonomski problemi majhnih šol, za katere država nima pravega posluha. Pa tudi "uporabna vrednost slovenščine" je zaskrbiljujoča, kajti v Porabju še vedno ni niti ene slovenske ekonomske investicije, kjer bi znanje slovenskega jezika bilo obvezno ali vsaj skoraj obvezno. Tako pa starši otroke pošiljajo k uram

nemščine in angleščine pa še kaj bi se našlo. Slovenščina je torej izrinjena iz javne rabe, zaskrbiljujoče pa je tudi, da prav tako iz zasebne. Dotaknili smo se tudi prihodnosti narodnostnega šolskega sistema v Porabju. Smo kaj ugotovili? Pravzaprav nič. Nasploh lahko zapišem, da s(m)o oni govorili preveč, drugi pa premalo. Predvsem tisti, ki so neposredni nosilci narodnostnega izobraževanja, bi lahko kakšno pametno rekli. Pa niso. Na primer kakšno o manjšinski jezikovni politiki, ki je porabski Slovenci še vedno nimajo. In o njej ne razmišljajo. In o lastni jezikovni lojalnosti, na katero

tudi največkrat pozabijo. No, konkretno sta bila sprejeta dva sklepa, in sicer: šolska komisija bo šla na pogovore v zvezi s poukom slovenščine na obe monoštrski šoli. Na prvi bo predlagala ponovno uvedbo slovenskega krožka (nekateri starši namreč želijo, da se njihovi otroci učijo slovensko), na drugi pa se bo poskušala pogovoriti o statusu slovenščine in s tem same šole. Vsi drugi, najbolj pereči in zaskrbiljujoči problemi v zvezi z učenjem, poučevanjem in ohranjanjem slovenščine v porabskih narodnostnih šolah in vrtcih so ostali brez odmeva. Še pogovarjati se o njih je, kot smo videli, večini prisotnih mučno, kaj šele razmišljati, da bi kar koli spremenili. Najprej pri sebi... Ko si bodo na primer učitelji uzavestili, da učence največ jezika naučijo tako, da z njimi slovensko komunicirajo. To, na žalost, v porabskih šolah ni v navadi... Dober namen šolske komisije ni doživel pričakovanega odziva. Škoda. Mogoče pa je bila kakšna pomembna odločitev sprejeta na drugem, malo manj uradnem, delu sestanka, ki se ga avtorica tega zapisa žal nisem mogla udeležiti. Vsekakor pa bom svoje poglede na obravnavano problematiko širše predstavila v eni od prihodnjih števil.

Valerija Perger

Ida Močivnik prejela visoko odlikovanje R Madžarske

Predsednik R Madžarske dr. Ferenc Mádl je veleposlanico R Slovenije na Madžarskem Ido Močivnik ob zaključku mandata odlikoval s Križem srednje stopnje reda za zasluge R Madžarske za njene zasluge pri razvijanju in negovanju madžarsko-slovenskih dobrososedskih odnosov.

V svojem nagovoru ob predaji odlikovanja je predsednik države izrazil svoje iskreno priznanje poštrevnosti in uspešni dejavnosti veleposlanice Močivnik, s katero je prispevala k nadaljnjemu razvoju tradicionalno dobrih odnosov med državama. Med

odprtje Slovenskega kulturno-informativnega centra ter Generalnega konzulata R Slovenije v Monoštru novembra 1998 ter začetek delovanja slovenskega radia v Monoštru junija 2000. Na koncu je izrazil prepričanje, da bo ostala dober prijatelj Madžarske in da bo na svojem novem delovnem mestu dejavno prispevala k nadaljnji širitvi vsestranskega dobrososedskega odnosa med Madžarsko in Slovenijo.

Veleposlanica Ida Močivnik je razen omenjenega visokega odlikovanja R Madžarske od ministra za promet in vodno gospodarstvo R Madžarske dr. Jánosa Fónagya prejela spominsko medaljo Széchenyi za prispevek k razvoju madžarsko-slovenskega infrastrukturnega sodelovanja. Odlikovanje prvega razreda za posebne zasluge pri utrjevanju in razvijanju odnosov med R Bolgarijo in R Slovenijo predsednika R Bolgarije Georgija Parvanova je veleposlanici Močivnik predal bolgarski veleposlanik Svetlozar Panev v krogu vodij diplomatskih misij v Budimpešti.

Poslovnega sprejema veleposlanice Močivnik se je udeležila večina veleposlanikov, akreditiranih na Madžarskem, ugledni predstavniki madžarskega političnega, kulturnega in javnega življenja ter Slovenci na Madžarskem.

Sestaj se je novi parlament

Predsednik države Ferenc Mádl je 15. maja sklical prvo sejo novega madžarskega parlamenta. Po volitvah 7. in 21. aprila smo volivci kar dolgo čakali na uradne končne rezultate, ki jih je Državna volilna komisija razglasila šele 4. maja. S tem so dokončno potrjeni rezultati, po katerih ima predvolilna koalicija Fidesza in Demokratskega foruma 188 mandatov, socialisti imajo 178 mandatov, liberalci 19, en poslanec je prišel v parlament kot skupni kandidat socialistov in liberalcev.

Razglasitev uradnih rezultatov se je zavlekla zaradi velikega števila pritožb, katere so podvomile v čistost in legitimnost volitev. Med temi je bilo veliko takih, v katerih so zahtevali le ponovno preštevanje volilnih listov, bilo je pa celo nekaj takih, katere so zahtevale ponovne volitve. To je najbolj glasno zahtevala desničarska stranka Madžarskega življenja in pravice, ki na volitvah ni dosegla pet odstotkov glasov, da bi prišla v parlament. Po njihovi presoji je na teh volitvah glasovalo več ljudi kot živi volilnih upravičencev na Madžarskem, glede na število in starostno strukturo madžarskega prebivalstva.

Zanimiva je bila pritožba mladega študenta podiplomskega študija prava. Madžarski volilni sistem je precej zapleten, kajti v njem se prepletata večinski in proporcionalni sistem. Doseženi odstotki kandidatov, ki v prvem krogu ne dobijo potrebnih petdeset odstotkov plus en glas, se zbirajo na listi njihovih strank, katera na podlagi teh odstotkov lahko pošljejo temu primer- no število svojih kandidatov v parlament. Mlad pravnik v pritožbi pravi, če kandidat v drugem krogu odstopi v prid katerega

drugega kandidata, stranki ne pripada omenjeni odstotek. V tem primeru bi to najbolj prizadelo liberalce, kajti njihovi kandidati so odstopili v največjem številu v drugem krogu. Socialisti in liberalci so pripombo zavrnil s tem, da po tej logiki niso bile legitimne nobene svobodne volitve do zdaj, kajti tudi na prejšnjih volitvah je bilo veliko število odstopov.

Potem ko je tudi vrhovno sodišče zavrnilo vse pritožbe, so postali rezultati končno uradni.

Ferenc Mádl, predsednik države, je po usklajevanju s predsedniki strank, ki so prišle v parlament, sklical prvo sejo skupščine za 15. maj. Za mandatara je zaprosil Petra Medgyessyja. Nova vladna koalicija bo imela v parlamentu krhko večino (10 poslancev).

Vse pa kaže, da se strasti niso umirile, da razdeljenost med »meščansko« in »levo-liberalno« Madžarsko, kakor so prebivalce razdelile volitve, še naprej obstaja. Zanimivo je bilo poslušati neko oddajo na madžarskem javnem radiu v napovedi, katere se je napovedovalec »čudil«, zakaj neki govorijo liberalci in socialisti o razdvojenosti družbe, o tem, da so se na račun voli-

tev skregale družine, zaso- vražili dolgoletni prijatelji, ko pa on ni opazil nič takega in tudi njegovi prijatelji ne. Bila je pa kontaktna oddaja in ko so odprli telefone, je ubogi napovedovalec težko prišel do besede, kajti ljudje so mu drug za drugim pripovedovali prav nasprotno primere.

Dolgoletni prijateljci sta prekinili stike, ko ena ni hotela dati svojega glasu isti stranki kot druga. Ko pristahu dosedanje koalicije ni uspelo prepričati kolegice, jo je zaprosila, naj potem vsaj ne gre na volišče. Ko tudi tega ni dosegla, sta se rajši sprli. Neki krog starejših prijateljev, ki so tudi do zdaj vedeli, da so različnih političnih nazorov, se je izogibal političnih tem da bi ohranil prijateljstvo, kot hušč blagoslovljene vode. Toda kljub temu je prevladalo med njimi nezaupanje, sumničenje... Primeri so kar deževali in ubogi napovedovalec je na koncu povedal le toliko: »Ti pogovori so pa bili zelo poučni«.

Ali se bomo ljudje-volivci končno spametovali, saj v prvi vrsti nismo volivci, smo učitelji, delavci, inženirji, prodajalci, prijatelji, ljubimci, sosedje... Za volivce nas naredi politika!

Marijana Sukić

Ida Močivnik s soprogom

najpomembnejšimi dosežki preteklih štirih let je predsednik Mádl omenil otvoritev neposredne železniške povezave med Slovenijo in Madžarsko maja 2001 in otvoritev sedmega mejnega prehoda med državama pri Verici-Čepinju. Predsednik je posebej poudaril prizadevanja veleposlanice za poglobitev manjšinskega sodelovanja med državama in pri tem omenil

Spremljajte televizijsko oddajo

SLOVENSKI UTRINKI

vsak drugi četrtek ob 13.00 na

1. programu madžarske televizije.

Naslednja oddaja bo v četrtek,

23. maja 2002.

Ponovitev v soboto, 25. maja,

ob 11.05, na 2. programu.

BERITE PORABJE

Ekskurzija v Maribor

Društvo slovenske mladine na Madžarskem je imelo letoš od 19. do 21. aprila svoj prvi večji organizirani program, ekskurzijo v Maribor. Ministrstvo za mladino in šport na Madžarskem (ISM) nam je odobrilo 400.000 forintov za to, da bi šlo naše društvo v Maribor in se spoznalo s tamkajšnjo mladinsko organizacijo. Pri tem nas je podprla tudi Zveza Slovencev na Madžarskem tako finančno kot z osebno pomočjo.

Za bivanje smo rezervirali sobe v hotelu in teden dni pred našim odhodom je prišel faks, da so hotel zaprli. Namesto tega so nam rezervirali sobe v penzionu in nam ponujali prav pester program: jahanje, lokostrelstvo, nočni pohod z baklami, poletno sankanje, kopanje v bazenu hotela s petimi zvezdicami. Razen tega je cena vsebovala enkrat na dan povratni prevoz z žičnico.

Z velikim zanimanjem in na-

gel končati svojega stavka, ker je v naslednjem hipu konj pokukal že skoraj v avtobus, nenadoma je namreč stopil pred avtobus. Naš šofer je imel dobre reflekse,

Šele naslednji dan smo pravzaprav ugotovili, kje smo, kajti prejšnji večer v temi in ob rahlem dežju nismo nič videli. Poleg apartmajev so fantje zagledali čudno

Začelo je močno deževati. Pred dežjem smo pobegnili v računalniško sobo študentov, kjer nam je David Ivacič razložil, kako funkcionira Študentska organizacija

te in seveda žurke. In zvečer spet žurka! J (Vsaj to nas je potolažilo, ker zaradi dežja nismo mogli uživati v lokostrelstvu, v sankanju itd.) Zahvaljujoč našim zapeljivim fantom, se nam je pridružilo na plesu tudi nekaj študentk.

Zadnji dan smo dobro izkoristili lepo vreme. Avtobus smo poslali v dolino prazen, mi smo se pa peljali z žičnico. Prav lepo je bilo viseti nad globino. V naši gondoli so nekateri rekli, da bi bilo prav nerodno, če bi nas naslednja gondola prehitela. A to se ni zgodilo. Potem se je skoraj polovica naše skupine šla kopat v bazen hotela s petimi zvezdicami. Ko so se vrnili, so nam rekli: „Sploh ne veste, kaj ste zamudili...!“ Naslednjic ne bomo! Mi smo pa bili v mestu in smo si ogledali zanimivosti Maribora.

Potem smo se napotili domov. V Murski Soboti smo bili že lačni in smo se usta-

Naša skupina pred Slomškovim spomenikom

Lačni nismo bili...

vdušeni nad programom smo čakali dan, ko smo odpotovali. Kako bo uspela naša prva ekskurzija? 19. aprila, v petek popoldne ob štirih, smo se odpeljali izpred Slovenskega doma. Potem smo se peljali okrog po porabskih vaseh in pobrali naše člane. Še nismo prišli do meje, ko nas je spreletel strah. Moški je jahal po cesti proti nam, ko smo prišli do njega, je eden od nas rekel: „Poglejte!“, a ni mo-

saj je takoj zaviral in s tem preprečil nesrečo. No, to se dobro začinja! V kateri ovojnici že imamo zavaranje...?

Pozno zvečer smo prišli na Pohorje, malo smo tipali v temi, ampak konec koncev smo našli penzion, kjer so nas namestili in čakali z večerjo. Kljub temu da so bili nekateri dopoldan še v službi, drugi pa v šoli, smo do treh (nekateri celo do petih!) žurirali.

napravo iz železa. Kaj pa je to? Eden od njih je rekel, da najbrž sem privežejo konje. Nedaleč od apartmajev se je nahajalo smučišče, tako smo hitro ugotovili, da je ta železna naprava za smučke. Ob devetih smo se spustili z avtobusom v mesto. Spuščali smo se in se spuščali... 27(!) kilometrov smo bili oddaljeni od mestnega središča. Skoraj uro je trajalo, da smo prišli na mariborsko škofijo. Tam nas je zelo vljudno sprejel gospod Jože Lipovšek, vodja škofijske pisarne, ki nam je pokazal cerkev, povedal njeno zgodovino, na koncu pa smo skupaj molili zdravamarijo. Po ogledu cerkve, na naše največje presenečenje, nam je gospod častil kosilo v ribji restavraciji pri stolpu, ki se imenuje Novi svet.

Po kosilu smo se napotili v kampus, da bi se spoznali s predstavniki mladinske organizacije Univerze v Mariboru, saj smo zato pravzaprav prišli!

...le zaspani.

Univerze v Mariboru. Izvedeli smo, kakšne možnosti in pravice imajo študentje za študiranje, delo, prosti čas in zabavo. Vse deluje tako kot v kakšnem parlamentu: vsaka fakulteta ima svojega predstavnika, ki ga izvolijo in potem zastopa fakulteto in se potem skupaj odločajo. Čas je hitro tekkel in zmenili smo se, da se zvečer srečamo v ŠTUK-u, kjer je prostor za različne študentske prireditve, koncer-

vili na kosilu. V Porabju smo razvozili do doma vse udeležence.

Lepo je bilo v Mariboru, upamo, da bomo lahko izkoristili priložnosti, ki se ponujajo, in bomo lahko sodelovali na podoben način s slovensko mladino v Avstriji in Italiji.

Hvala vsem našim sponzorjem, ki so omogočili našo ekskurzijo.

Brigita Šoš
predsednica društva

Papiri pripovedajo

Marijin mesec

V *Marijinom listu* 8. maja 1924. leta leko štemo, kak svetijo B. D. Marijo v meseci majuši: „*Spet kliče nas venčani maj...*“ se glasi té cejli mesec po slovenskom sveti. (Pesem najdete na

gli v cerkvi, so opravili zvüna nje. Dali so tanač ljudstvi, kak naj samo posveti mesec maj doma Mariji na čast. Mi ponovimo ta tanač. Ar je nemogoče v največji faraj po cerkvaj obhajati šmarnice,

opravite je doma, dragi krščenički. K toj pobožnosti nej trbej drugo, kak da si denete pred Marijino podobico ali kejpéc v hiši edno rožico ali v tejljini i pred tau vsaki den kaj zmolite na čast B. D. Mariji. Zadosta je, če zmolite samo edno zdravo Marijo, samo naj

to zvršite vsaki den. Če pa več morete, opravite več, zmolite rožni venec, ali lauretanske litanije, spepejlite kakšo pesem, štete od B. D. Marije itd. Vse tak kak morete. Glavno nej je tau, da dosta opravite, nego da tisto, ka poklonite nebesko materi, dobro opravite“.

„Šmarnice“ se zovejo majske litanije po rauži majkeklji (gyöngyvirág). Oprvim so držali majske Marijine litanije v Ljubljani 1851. leta v seminariumi, gde so se včili podje za duhovnike. Od nji je lüstvo v vesnicaj prejkvzelo, pa so v meseci majuši vsikši večer ojdli molit v kapele pa k Marijinim kipom (szobor). Svejče so vužigali, Marijine pesmi spejvali pa molili raužni venec z litanijo Laurentanske B. D. Marije.

Marija Kozar

Za našo zdravje

Človek samo takšoga reda zna, ka znamenuje zdravje, gda betežen grata. Pa te išče vzroke. Zakoj? Ka sam pregrejšo? Zakoj ranč ge!? Vsefele nam etakšoga reda na pameti odi.

Etognauk sam radio poslúšala pa so tam od človeško-ga zdravja meli guč. Med dostimi so tau vösprajli, ka prej človeško zdravje je najbole odvisno od toga, ka gejm pa pidjemo. Tak so tej čedni lidgé vösprajli, ka naj človek nigdar ne gej pa ne pidje prejk mere. Ka zejš pa spidješ, tau naj baude dobro. Naj se teremo na tau, ka ka zemla pripauva, naj baude bio, naj naš pauv nišče ne špricka, nišče naj ne nūca kemična gnojila pa vejga Baug ka vse, ka je gnes moda. Pa če tak vzememo, tau je nej samo moda. Vej pa kak cajti dejo naprej, tak nauve pa nauve stvari naprej pridejo, stero zaničijo naš pauv, nam vkraj gemle volau pauvati, se trüdit. Samo ka bau, če vsakši volau zgibi, ka mo te geli? Pauvati je mujs ranč kak gesti. Istina, ka gučijo že dolgo od takšoga tü, ka prej nam lüdam nede trbelo gesti, na den nut vzememo edno tableto pa kreda. Samo ka je etakšo ešče do gnes nišče nej naprej spravo, etak pa ostane našo delo, s tejm vred naše brige.

Pa kak smo s tejm mi v Porabji? Vejm, vejm. Če stoj tau šte, včasín naprej prinese, ka pri nas najbole zatok nej vrejdno pauvati, zatok smo telko dosta zemle zapüstili, ka divjačina vse zaniči. Pa je tau istina tü. Vlade (kormányok) dejo, vlade pridejo, depa ešče je nišče nej rejšo, nej sto rejšiti tau našo največšo problemo. Leko ka si tam „vrkaj“ tak mislijo, ka njim je pa tau málo Porabje. Edna mala pika. Nej tak nam!

Vsakši si tak pomaga, kak je mogauči. Najmenja nas je, stero z zemle probamo žive-

ti. Vse menja je tisti iz, gde živino majo. Največ nas je, mislim tisti, steri navekša vse kúpimo. Pa te ka kúpjemo? Tau je neznano. Človek več ne sme, se ne pokuši mesau kúpiti, zatok ka od mesa tü naleki beteg dobiš. Pa kakšo zelenjavo? Tista je tü tak pauvana, ka je „naklačena“ s kemikalijami pa te samo lejpo velko kaže, gda jo pa gejš, nikši žma nejma. Pa ka pidjemo? Od toga baukše nej gučati. Zdaj smo že tam, kak vic pravi: „Vejš, ka je nauvoga? Prej iz grauzdje tü leko vino napravi!“ Gejm pa pidjemo te umetne (mesterséges) jedi pa pijače pa te gnauk samo našo zdravje nanikoj pride.

Liki zatok bi si mi malo sami tü leko pomagali. Idte sam po vasnicaj geseni. Kelko pa kelko djabok, grüšk, sliv leži na zemlej pa se nišče ne potüli zanje. Če bi samo tau

vöžazgali, bi že vedli, ka pidjemo. Pa gde je te tisti dober djabočni mošt, ka je že na zimau tak bio kak pravo vino. Gde je domanjo vino, za stero ga vejmo, s koj smo ga sprešali. Pa če dobro kauleg poglednete, dosta pa dosta mali ogradcov pri ramaj je tü zanjani. Tam bi pa ja leko pauvali „bio“. No, ešče je nika nej zamüdjeno. Kopajmo gor kaulag rama, malo si pauvajmo. Te mo leko vedli, ka pogejm pa nam ranč pejnaze nej trbej vödati za tau.

Ka pa divjačina? No, ja. Zdaj so bile volitve. Gda te vi tau šteli, te že znali, sto je prišo na vlado. Dobro bi bilau, če bi voditeli naši vasnic, naši poslanci zdaj malo kovali po tau nauvoj naklavi, kapa ka je zdaj na začetki ešče nej kesnau. Ešče tej naši voditeli dobre vüje majo pa kaj uresničijo od tistega, ka so nam telko obečavali.

I. Barber

Dolnjeseniška slovenska samouprava je 5. maja gor poiskala Čepince, njigvo športno društvo. Na obiski so se pogučavali o športnom srečanju, stero de letos štiridvajseto po vrsti, pa do ga držali 27. julíša na Dolenjom Seniki.

„Ka je vküper valon, je li vküper valon“

Škaper Károlyné, po domanjom Talanina Ilonka, so prva na Gorenjom Seniki doma bili, depa za dela volo so si tak zbrodili, kado v Monoštri ram zidali. Na 1957. leto se neškejo trnok spominjati, ka te so njim oča disidrali. Najoprvin sam je tau pitala, ka tjelko ji je bilau v držini, kak so živeli, ka so delali.

„Doma nas je šest bilau. Po grünti smo delali dačas, ka so oča doma bili. Oča so 1957. leta tavó odišli na Nemško. Te smo z materjov pa s staro babov mi mlajši sami ostali. Te so dve stajše sestre tó taodisile, tak sam te ge najstarejša bila. Te je že trnok žmetno bilau delati, ka moškoga nej bilau pri rami. 1959. leta sam se oženila. Mauž je zatok mogo delat titi, ka če bi doma austó, bi nika pejnaz nej bilau. Te je un odišo v banjo (rudnik), ge sam pa dačas doma ostala pri rojstnoj iži. Po ženitvi sam eške pet lejt doma bila, po tistom sva z možom vkrajšla, na Janezov breg, v Gubin ram. Tam smo šest lejt bili. Te sam ge že tó delat ojdla. Te sva si tak zbrodila, ka mo v Varaš šli.“

• Tjelko lejt ste stari bili te, gda so vaš oča v Avstrijo odišli?

„Ge sam šestnajset lejt stara bila. Dosta sam trpela. Dosta je trbelo delati, depa don so tiste lejte najlepše bile. Te sam mlada bila. Dosta smo se zato mi mladi veselili pa te sam žalost pozabila.“

• Vi ste kaj od toga znali, ka vaš oča odidejo, ali eno nauč so samo odišli?

„Ge sam znala, ka gvüšno odidejo. Depa te sam ranč nej doma bila, gda so odišli. Prvi večer so zato nazaj domau prišli, ka so je iskali. Te, gda so nazaj prišli, so pravli, ka ne ostanejo tam, ka je tak ne njajo pri meri. Te, gda je revolucija bila, uni so tó malo lejtali kak taši človek, šte-

ri nema mera. Te če bi doma ostali, bi tak nej meli mera, ka bi po nji prišli. Gda so odišli, venak prejk pau lete smo nika nej znali od nji, gde so gé, če so eške živi. Potistom so že pisma pisali, sledik so pa že pake tó poslali. Tü paulek so bili v Borinji, depa domau so don nej smeli pridi. Uni so te samo 73. leta najoprvin domau prišli malo na gledanje, te so ranč baur vlekli na Gorenjom Seniki. Potistom so že skor vsakši mejsec leko domau prišli, 84. leta so pa spoj domau prišli.“

• Kak tau, ka prvo paut se njim nej posrečilo taprejk oditi na granici?

„Uni so najoprvin prejk na Nemško probali. Depa so nej mogli, no pa tak so te na Slasko taprejk šli pa te od tistec taprejk v Avstrijo. Prejk tresti lejt so tam bili. Njim je tó žmetno bilau tam, depa nam doma tó. Mati so je tó zaman stavljali, naj ne dejo nazaj, nej so je baugali, depa leko, ka je tak baukše bilau.“

• Vas doma so zato policajge gorpoiskali, če kaj znate od nji?

„Policajge so prejk eno leto ojdli, tak ka še vnoči nej mira bilau. Mi smo te že zato znali, ka gde so ge, depa nikdar smo nika nej vovodali, ka smo se fejs bodjali. Vodnek so nikdar nej prišli, samo vnoči. Te sam gnauk pravla policajom, naj nas že gnauk njajo pri meri, ka mi ne vejmo, ka gde so oča. No, te so nam mer dali.“

• Tisto je pa venak veliko veselje bilau, gda so oča kaj poslali?

„Dje buma, vsikdar smo fejs čakali, ka gda pa kaj pošlejo. Uni so furt bola pra pošilali za gvant prati pa malo čokoladna, ka je tó trnok drago bilau, pa mi smo nej meli s koj kúpti. Vsikdar smo v Varaši na pošti leko prejkvzeli pak. Oča so fejs paulek

granice bili, so se prej večkrat vküperspakivali, ka do domau šli, depa don so se zbrodili. Bodjali so se, ka je zgrabijo.“

• Policajge so nikdar nej goroprli pak, ka so oča poslali, ka bi poglednili, ka je nut?

„Vsikdar so pred menov goroprli pa so vse prejkpoglednili. Eške vrečko, gde je pra nut biu za gvant, so tó gorvtrgnili pa so poglednili, če je nika nej nut skrito. Depa oča so tašo tak nej poslali, ka bi nej slobaudno bilau.“

• 1973. leta so vaš oča najoprvin domau prišli na Gorenji Senik. Tau je venak njim veliko veselje bilau?

„Uni so te trnok radi bili. Depa tau je bila baja, ka zrankma rano so domau prišli pa večer so že mogli nazaj titi zato, ka tak so meli dopüščno. Sledik, gda so že večkrat leko prišli, te je že vse malo baukše bilau. Uni so v Avstriji v ednoj fabriki delali pa tisti penazge so te že tó dosta valali, tak so te nas leko pomagali. Gda so oča taprejk odišli, so zato srečo meli, ka tam so meli spoznanec, šteri so že prva taprejk odišli. Te so nji nupspravili v edno fabriko pa do konca, dačas, ka so nej domau prišli, so tam delali.“

• Gda ste fejs mogli delati doma, nej bilau tašo, ka bi čemerni bili na očo, zaka so odišli, ka če bi moški biu pri rami, bi ležejše bilau?

„Dostakrat sam čamerna bila, depa te sam si pa tak brodila, ka če bi doma ostali, što vej, ka bi se z njimi zgodilo. Tak smo se tatrauštali.“

• Te, gda so policajge ojdli, ste se nej bodjali od toga, ka menši brat ali štoj vó sopne, ka je oča pismo piso?

„Nej. Brat je trnok rad emo očo, pa je nika nej gučo. Menšim smo pa ranč nej vovodali, če smo pismo do-

Den mater-ne rejči v Somboteli

Ádám in Kitti Kovács, Timea Aranyi, Bernadett Törő, Eszter Aranyi, Brigita Škaper

Letos - 4. maja - so Slovenci v Somboteli svetili den mater-ne rejči z rečami, štere so se navčili od svoje matere, stare matere v Porabji. Izštevanko (kiszámló) z Gornjega Senika, iz Števanovec pa iz Sakalovec so sombotelske mamice in babice doma navčile svoji mlajšom in vnúkom. Od devet mlajšov sta dve deklčinu gučale v knjiž-

bili. Gda so pa že nas pri meri njali pa oča so že leko kaj pošilali, tisto so pa mali tó znali. 67. leta je moj brat tó za očom ušo, depa samo edno leto je tam biu, ka so ga oča nazaj domau poslali. Te so že mati sami doma bili. Pá so vsikdar policajge ojdli, če oni kaj znajo od sina, gde je gé. Depa gda je brat nazaj domau prišo, te so že mater tó pri meri njali.“

• Vaša mati so znali, ka de sin tó ušo za očom, de disidiro?

„Nej, niške nika nej znau. Mati so brati pravli, ka naj de k nam na Janezov breg pa naj črešnje pobare. Un je pa nej črešnje brat prišo, liki

noj slovenščini. Na kepi Timea Aranyi vóšte, što de lovju z izštevanko, štero smo se navčili od člana sombotelskoga društva Lacija Čerpnjaka: Pondejlek torka zgoni./ torej srejni povej./ aj čertek petka opita./ če po soboti bau nedela. Slišali smo parpovej Saudice z Verice, Sveti Peter Kalendar in Stara

baba, stari ded. Na konci pa izštevanko: Strina, vüna, aj tatica./ aj vam ne vujde ta parsica./ Stric, vüjec tü ostante./ pa po pauti škürce laufte. Mlajši so drug drugoga lovili, pa v drugo izo odleteli. Vó z iže pa so z raužami prileteli, s šterimi so pozdravljali sombotelske mamice pa babice.

- mkm -

na Janezovom bregji taprejk v Avstrijo odišo. Te večer so naši tavó k nam prišli pa so brata tam iskali. Gda sam pravla, ka je ranč nej tam biu, te so že znali, ka je odišo. Un je prej dostakrat gučo, ka de un tó za očom ušo.“

• Vaša mati so gvüšno fejs radi bili, gda sta že mauž pa sin tó doma bila pa so njima venak odpistili, ka so njim težave pa žalost naredli?

„Mama so skauz dosta trpeli, depa te sledik je že njim tó ležejše bilau. Odpistiti so mogli, ka je vküper valon, je li vküper valon.“

Monika Dravec

OD SLOVENIJE...

Drnovšek v ZDA

Slovenski premier Janez Drnovšek se je mudil na večdnem obisku v ZDA. V New Yorku se je srečal s pomočnikom generalnega sekretarja ZN za politične zadeve Danilom Tuerkom in predstavniki slovenskega gospodarstva v New Yorku. Od 8. do 10. maja se je slovenski premier udeležil posebnega zasedanja Generalne skupščine ZN o otrocih. Ob robu vrha je imel tudi srečanja s predsednikoma Albanije in Bosne in Hercegovine, Rexhepom Meidanim in Berizom Belkičem. Zaradi slabosti zdravniki so ugotovili, da je dehidriran - je predsednik slovenske vlade nekaj dni počival, potem pa je začel delovni obisk v Washingtonu, kjer se je srečal s senatorji, kongresniki in predstavniki administracije. Vrhunec obiska v ZDA pa je bilo srečanje z ameriškim predsednikom Georgiom Bushem.

Slovenski parlamentarci na obisku v BiH

Slovenska parlamentarna delegacija se je pod vodstvom predsednika državnega zbora Boruta Pahorja 29. in 30. aprila mudila na dvodnevem uradnem obisku v BiH, kjer se je med drugim sestala s predsedujočim predstavniškega doma parlamenta BiH Mariom Ljubičem in predsedujočim doma narodov Sejfidinom Tokićem ter predstavniki mednarodne skupnosti v BiH. Sogovorniki niso mogli mimo vprašanja varčevalcev nekdanje Ljubljanske banke in trgovinskega zapleta med državama, ki sta ga sprožili zavrnitev cisterne z mlekom iz BiH na slovenski meji in izjava gospodarske zbornice Federacije BiH o morebitni prepovedi uvoza vseh izdelkov iz Slovenije brez ustreznih potrdil. Po Pahorjevih besedah reševanje problema deviznih hranilnih vlog nekdanje Ljubljanske banke ni odvisno samo od politične volje Ljubljane, ampak tudi od ostalih držav, nastalih po razpadu nekdanje Jugoslavije. Pahor je ponovil slovensko stališče, da je treba vprašanje, ki je morda največji problem v odnosih med Slovenijo in BiH, reševati v okviru nasledstva.

Delo v sadovnjaki

Gnauk svejta je skur pri vsakš hiši biu taši človek, steri je znau drejvja cepiti. Pa zvün toga še vse drügo, ka v ednom sadovnjaki de-

minov je v njem pa na kelko vse ga leko goraponücamo. Leko ga pogejmo, leko marmelado napravimo iz njega ali palinko. Leko sadno žu-

recepte dolapisati, mi vam tō dolanapišamo par receptov, ka leko gorponücate, če mate ali škete meti sadovnjak.

ljanje v razkol.

- Sptrolejt, gda že začnejo sokovi tečti (aprila, maja)

- Cepimo za lub (za skaurjo), spajamo (ablaktacija) ali oboročamo.

- Konca sptrolejti, v začetki leta

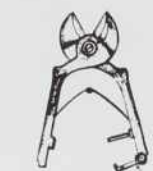
Okuliranje (cepljenje na živo oko).

- Konec leta (augustuša), ko pridejo podlage v drügo vegetacijo

Okuliranje na speče oko. Pri cepljanju skrb moramo meti na naslednje:

- če leko, cepimo zazranka ali večer,
- ne cepimo, če veter fudi ali če fejt sonce sije,
- ceplanje, če leko, kak najbole brž napravimo,
- škir naj bauda ostru,
- gde smo cepili, tisto rano namažimo s cepilno smolov.

Če škemo, ka naj dobro

Sadjarske škarje z rezo ploskvijo na obeh čeljustih

Noži za cepljenje

Cepilna kljuka

Sadjarska žaga z vrtljivim listom

lati trbej. Vidlo se je tau na njegovom sadovnjaki. Dosta fela drejv so meli lepau obrezano, stere so vsakšo leto dosta rodila. Bila so starejša drejva, dapa mlada

po küjamo ali pecivo pečemo. Pa itak tazapistimo sadovnjake pa ne sadimo mlada drejva na mesto stare, vöposenjene. Zato pa zdaj, kak tjöjarom šagau majo

Zdaj sptrolejt v sadovnjaki tri pomembna dela trbej ta napraviti: obrezovanje, cepljenje, škropljenje (šprickanje).

Cepljenje

Pri nas v Porabji za volo vremena na leto štirikrat leko cepimo.

- Djeseni in rano sptrolejt
- Od novembra do marciuša, prvin kak se začnejo sokovi (nedvek) pretekati. V tau časa leko cepimo največfela: ceplanje z dolago ali spajanje, angleska kopulacija, ceplanje s sedlanjem, žlebičkanje, cep-

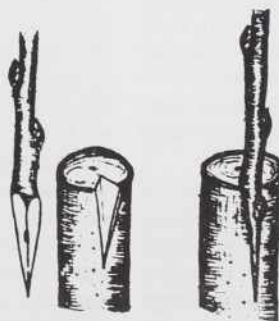
Cepljenje z dolago ali spajanje

Cepljenje na sedlo

tō, stera so zato posadili, če stara vöposenajo, naj potistim še tadale majo sad. Vedli so cepiti, obrezavati, dola so pobrali koštja z vsakše drejve, zato ka so vedli, ka je tau kvar. Pa kak so tej stari dejdecke tapomrli, tak so sadovnjaki na nikoj prišli. Niške se je nej brigo zanje. Gnesden že rejdko vidi taše sadovnjake v Porabji, stere lopau vreda majo. Malo je že tisti, steri znau cepiti pa obrezavati. Tak delamo, kak če bi sad nej emo niše vrejdnosti. Pozabimo, kelko vita-

Žlebičkanje

baude cepljenje, te k tauma dobro škir tō moramo meti. Pri cepljenju nōjcamo: sadjarske škarice, sadjarski naužic in žago.

Cepljanje od novembra do marca.

Cepljanje z dolago ali spajanje: Tau ceplanje te nōjcamo, če sta cepič pa podlaga gnako kustiva. Če si cepič pa podlago vöizberemo, te je tak trbej našman vrezati naj gnako dugo bauda vrezano mesto. Tau najmenja dva, tri centimetre mora biti ali

Delo v sadovnjaki

dvakrat dukše, kak je cepič kusti. Če se nam posreči lepau vovrezati, te je vkūpde-

laga bola kusta kak cepič. Ranč tak kak do teja mau, cepič in podlago našman

Zvežemo krepko kaulak pa s smolauv namažemo. Če je podlaga kusta, te v eno podlago več zlebičkanj leko napravimo.

Cepljenje v razkol: Je najbolsa staro cepljenje dreves. Depa nej najbalkše zato, ka gde je podlaga razklana, tam težko zaraste. Pri cepljanju v razkol odžagamo ali odrežemo podlago in go razkoljemo (razcepimo, odtec je ime cepljenje). Naj se

na zaglazda. V eno podlago dva cepiča dejemo. Gda smo cepiče notrasklali, te zaglazdo vōpotegnemo. Potejm podlago namažemo pa cepiča vrh, steri je vkrajvrezani med tretjim in v šrtim brstom (paupkom).

Cepljenje za lub (za skaurjo): Tau cepljenje apriliša, majuša nūcamo. Edna najlepše ceplanje je tau. Nūcamo še leko te tū, če smo zamidili cepljenje pred vegetacijo. Skrb

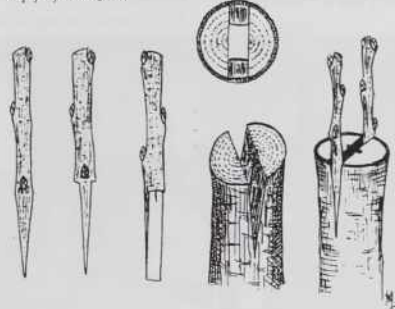
trbej meti, ka se cepič naleke vkrajvtrgna.

Zato skrb moramo meti, če velki veter piše pa za volo ftiče, steri radi sedajo na njega. Na cepiču od enga do tri popke njamo. Na podlagi lub vrezjemo gor tak tri

centimetre. Cepič našman vōospīchimo. Putejm cepič za lub potisnemo tak, naj se tisti tau, ka smo vrezali, skrije v podlagi.

Dobro delo vam želi:
Karči Holec

Cepljenje v razkol

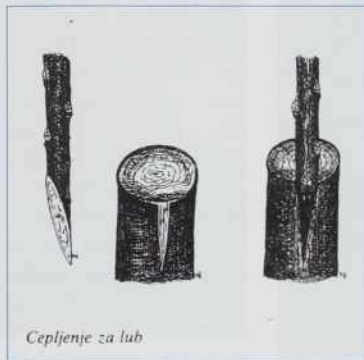
jemo tak, naj skaurdja vcuj k skaurdji pride. Potejm krepko vkūpzežemo pa s cepilno smolov notranamažemo.

Angleška kopulacija: Ranč tak kak pri spajanju, tōj tū cepič pa podlago našman dolavrežjemo. Potejm na cepiči in podlagi vrezjemo en mali jeziček od 2 do 3 mm globoko. Gda s tejm zgutauvimo, te je vkūppotisnemo tak, ka naj skaurdja vkūp-pride. Kaulakzvežemo pa s smolov namažemo.

Cepljenje na sedlo: Tau cepljenje te nūcamo, če je pod-

dolavrežjemo. Pri podlagi tak edno frtau iz spice pravokotno dolavrežjemo. Ranč tau napravimo pri cepiči tō. Zatejm je vkūpdejemop a je fejsť vkūpzežemo, nej ka bi se genili. Na slejd-nje je pa smolauv notrana-mažemo.

Zlebičkanje: Te nūcamo, če je podlaga dosta bola kusta kak cepič. Podlago odžagamo pa po duš od 3 do 5 cm vōvrežjemo pravi ali ostrī kot (derék vagu hegyesszōg). Cepič tō vrezjemo na pravi ali na ostrī kot, tak naj se vse bole stisne v podlago.

Cepljenje za lub

podlaga ne včesne globoko notra, krepko go kaulakzvežemo spodkar. Potejm zaglazdo dejemo v podlago, naj se cepič ne stisne. Cepič na obadve strani tak vrezjemo, naj tak vōgleda kak ed-

centimetre. Cepič našman vōospīchimo. Putejm cepič za lub potisnemo tak, naj se tisti tau, ka smo vrezali, skrije v podlagi.

Dobro delo vam želi:
Karči Holec

Zasedal je Javni sklad

Konec aprila je zasedal kuratorij Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

Kuratorij je odločal o tem, pod kakšnimi pogoji bo predal sredstva Javnemu skladu za Rome na Madžarskem, ki so namenjena za štipendije romskim dijakom in študentom. Pod isto točko dnevnega reda je sestavil tudi novi razpis za štipendiranje dijakov in študentov. (Izveček razpisa objavlja-mo v našem časopisu.)

Kuratorij je odločil tudi o določenih podporah, in sicer o podpori, ki je namenje-

na otroškim in mladinskim kolonijam v maternem jeziku ter manjšinski gledališki dejavnosti.

Pri kolonijah je bil vložen le en slovenski natečaj, ki so ga zavrnili, ker je prekoračil vsoto, ki je bila določena za posamezne natečaje.

Pri manjšinski gledališki dejavnosti so bila slovenska društva in organizacije bolj uspešne, kajti izmed petih natečajev so bili pozitivno ocenjeni štirje. *Osnovna šola Jožefa Košiča na Gornjem Seniku* je za delovanje lutkovne skupine prejela 150 tisoč forintov,

Zveza Slovencev na Madžarskem za gostovanje Gledališke družine Nindrik-indrik po Porabju in Prekmurju 200 tisoč forintov, *Društvo za lepšo vas v Števanovcih* za delovanje števanovske dramske skupine 150 tisoč forintov, *Slovenska manjšinska samouprava 18. okraja v Budimpešti* za prireditve gledališkega večera 99 tisoč forintov.

Zavrnjena je bila prošnja slovenskih dijakin monoštrske gimnazije, ki so si želele ogledati predstavo v gledališču v Mariboru. Njim je kuratorij predlagal, naj prošnjo vložijo ponovno pri

temi »prireditve v maternem jeziku«.

Če imate v zvezi z natečaji kakršna koli vprašanja, se pozanimajte:

- pri Državni slovenski samoupravi, Gornji Senik, Glavna u. 5. Tel.: 534-024

- v pisarni Državne slovenske samouprave v Budimpešti, ul. Rumbach S. 12, Tel.: 06-1-3422-721

- Na Zvezi Slovencev na Madžarskem, Monošter, Gárdonyi ul. 1. Tel.: 380-208.

Ferenc Kranjec
član kuratorija

... DO MADŽARSKE

Etnološki posvet v Porabju

Slovensko etnološko društvo in Muzej Savaria v Szombathelyu organizirata 23. in 24. maja etnološki posvet v Monoštru v Slovenskem kulturnem in informativnem centru. Posveta z naslovom »Etnološko delo med porabskimi Slovenci s poudarkom na muzejskih zbirkah« se bodo udeležili slovenski etnolo-gi iz Slovenije in zamejstva.

Udeleženci posveta si bodo 23. maja ogledali razstavo na Gornjem Seniku v spomin porabskim župnikom, muzej Avgusta Pavla v Monoštru ter obiskali lončarsko delavnico Karla Dončeca na Verici.

24. maja se bo delo nadaljevalo z referati. Martina Repinc bo govorila o etno-delo-vanju in muzejskih zbirkah Slovencev v Italiji, na Madžarskem in na avstrijskem Koroškem. Marija Kozar Mukič bo podala pregled etnološkega dela pri Slovencih v Porabju v zadnjem desetletju. Katarina Munda Hirnók bo predstavila Muzej Avgusta Pavla, Francek Mukič se bo posvetil etnološkim podatkom v slovenskih radijskih oddajah.

Udeleženci si bodo ogledali tudi dokumentarni film o Porabju. Niz posvetov, ki se je lani začel med Slovenci v Italiji, se bo naslednje leto nadaljeval na avstrijskem Koroškem.

Novi predsednik na čelu Madžarske akademije znanosti

6. in 7. maja je zasedal občni zbor Madžarske akademije znanosti, na katerem so izvolili tudi novo vodstvo akademije. Za predsednika akademije sta kandidirala dva akademika, József Hámosi, bivši minister za kulturo, in Szilveszter Vizi E., ki so ga izvolili za predsednika. Za podpredsednike so izvolili akademike Józsefa Hámosija, Lászlóa Keviczkyja in Ernőja Marosija.

Iz Nemčije nazaj na Goričko

Če človek ma lejpi auto, veliko kučo, te gučijo, kak ma fanj dé. Depa če stoj tau ma, zatau buma dosta trbelo delati. Za te lejpi auto in kučo sta **Djalenkin Pišta** in njina žena

Katica tū dosta mogla delati v Nemčiji, daleč od držine in od mali mlajšov. Zdaj pa že samo edno leto mata nazaj pa domau prideta in ta leko počivala.

• *Zdaj, ka že samo edno leto mata do penzije, zava mi so že tista lejta, gda ste redno delali v Nemčiji. Ka te zdaj delati? Samo zapovedali ženi, naj dobro kuje?*

»Tau vernau vendar nede, ka mo samo zapovedavo. Okauli kuče dje dosta dela. Tak pa nede, ka mo samo ležali, ka smo nej tomi včeni. Tau je tak, ka vsakomi deli more biti gnauk kraj in pri nas je tak daleč prišlo, kak je. Doma na Goričkom mamo kučo in se s tejm moramo sprijazniti, ka smo stari gratali. Je že dojšlo, ka smo do tejša mau delali. Ešče edno leto mamo do penzije, zdaj več ne delamo, samo si riktamo penzijo.«

• *Kak dobite penzijo?*

»Penzijo dobimo v euroji. Tak brodim, ka s toga malo ponučamo, ka ovak plesnivi gratajo. Do tejša mau smo vsako leto šli malo kama počivat, gda smo na dopusti bili. Ostali cajt smo pa doma delali in z mlajši bili. Istina, ka so že nej male deklina,

depa itak dobro njim spadne, če smo z njimi. Dopust je stalno kratek, kelko koli ga maš.«

• *Kak so te lejta odišla v drugom rosagi?*

„Takšiva sva bila, gda sva se zdala“

»Te lejte so samo enostavno mimo tebe skliznile. Na začetki smo si tak brodili, ka samo par lejt ostanemo pa se je 32 lejt tavleklo. Vsigar smo si gučali, ešče bi tau trbelo, ešče bi tisto trbelo pa se je zavleklo. Gda si pa že dvajsto leto tam v Nemčiji, te pa že človek ne brodi na tau, ka mo domau šli. Tam si emo dobro delavno mesto in si vedo, ka leko prislūžiš redno.«

• *Vi ste v audi fabriki delali. Ka je vašo delo bilau?*

»Sprvoga sam na traki (szalagon) delo, zadnja lejta sam pa materiale vozo vcuj k traki delavcom. Auto se je pa delo od začetke do konca, vsakši človek je emo svojo delo. Dja sam blatnike gor devoj na auto. Delati je brž trbelo, roke so mogle iti, če si sto ali nej. Delali smo osem vör, dve partije.«

• *Stero je bilau lažej delati, na traki, ali pa material voziti vcuj delavcom?*

»Na traki je bole trbelo delati. Tam si zavezani bijo, ka trak ne čaka, on mimo oide, če ti ne napraviš tisto delo, ka trbej. Ka si pa nej mogo končati, te na konci so bili takšni lidi, šteri vse vöpopravijo, če je stoj svojo delo nej končau. Gda sam material vozo, tam je menje trbelo delati, tam si leko malo luft vzejo. Na, na traki je eden den kauli 200 autonov skaus moji rauk šlau. Zato je redno trbelo skakati. Bijo je takšni delavec, šteri je vö-nutra mogo skakati v auto, tisto je ešče bole žmetno bilau. Hrbe ga je bolo. Meni se je tū trbelo prigniti gor pa doj, kak sam blatnike v auto dejvo. Včasik je za dosta bilau osem vör in si kumaj čako, naj domau leko ideš.«

• *Kak ste vi v Nemčijo prišli v tau fabriko?*

»Mi smo prejk Zavoda za poslovanje prišli iz Sobote. Tistoga časa so ranč delavce iskali in müva z ženauv sva šla. Dobila sva dovoljenje, vizo in sva brodila, ka sprobava. Doma si redno delo tak nej daubo, gde bi leko telko prislūžo.«

• *Vredno je bilau tak daleč oditi delat, ka brodite?*

»Tau vse ma svoje prednosti pa nej. Eno je tau, če škeš prislūžiti pejneze ali nej. Nika moraš trpeti, nej je vse tak šlau, kak drugi brodijo. Dekle dočas, ka so nej v šaulo ojdle, so v Markovci pri starišaj bili. Brezi nas. Kak je tisto nam žmetno bilau, dvojčke doma njati, ti pa delaš daleč od nji. Gda so v šaulo šli, so v Nemčijo prišli. Načisto nika so nej vedle nemški pa so se mogle navčiti. Gda so pa končale

šaulo, so si tak zbrodile, ka do one dvej domau šle na Goričko, gde je kuča prazna stala. Na začetki, gda so dekle domau odišle v Slovenijo,

odli djest pa pit, bi plača nej ostala. No, ne pravim, ka bi včasik nej na edno pivo kama šla, depa na rejtki je bilau takšno.«

Pišta pa Katica na gostüvanji z varaško žlato

smo vsakši drugi keden domau šli. Gda so pa že vekše gratale, te smo že na rejtki domau odli. Zdaj pa, ka se stalno domau pakivamo, zdaj pa že ma vsakši svoj dom.«

• *Kakšni je žitek v Nemčiji, žmeten?*

»Tam je tū nej lakejšje, kak pa gdekoli, delati moraš redno. Samo telko, ka tam več plačajo, cejne so zatok nej takšne viske. V Sloveniji in na Vogrskom so življenjski stroški dragi. Po deli smo šli v trgovino, smo si kaj skužali, stanovanje pospravili, malo televizijo poglednili in je že večer grato. Če bi pa vsakši večer po restauraciji

• *Ka pa na tau povejte, ka se je granica odprla med Verico-Čepinci?*

»Tau sam pa že dugo lejt čako. Mi mamo rodbino v Andovci in zdaj se že večkrat leko najdemo. Istina, ka če koga škeš pogledniti, te je vseedno, kakkoli je daleč doma, ga poglednaš. No, zdaj se pa že nemo smo paškiti domau, gda mo v penziji. Moremo si cajt vzeti za tau, ka pri vsakši rodbini ostanemo duže. Ka povejo, ka sam v penziji pa nemam cajta. Malo gostilne pogled nemo, malo pivo kauštamo in vse drugo.«

Valerija Časar

RADIO MONOŠTER

UKV (FM) 106,6 MHz

Od pondejlka do sobote

od 16. do 17. vöre,

v nedelo

od 12. do 14. vöre.

„Andovski“ lončar

Nega v Porabji takšoga človeka, sto bi ne poznali **Karela Dončeca**, lončara iz Verice. Dapa tau že malo lüstva vej, ka so se oni v Andovci naraudili pa so tam živeli cejlak do tistoga, ka so se nej oženili. Zato si je pa Slovensko društvo in samouprava v Andovci tak zmisli, ka napravijo edno omaro, gde de njegva posauda vopostavljena pa kej od nji z ednim kratkim življenjepi-som.

• *Kelšoga ste se naraudili?*

„Osemnajstoga leta, majuša trestoga sam se naraudo v Andovci. Dva sva bila z bratom, samo ka je on tavó v Kanado odišo.“

• *Kak ste vi lončar gratali?*

„Najprvin sam se nej za lončara sto včiti, liki za sabaula (krojača). Samo ka ta so me nej goravzeli. V Števanovci je živo eden lončar, gde sam dja dostakrat odo pa me je on nagučo, naj se včim za lončara. Pa te sam tak za ináša (vajenec) ušo v Soboško ves tritrestoga leta. Trdje smo bili, dapa samo dva sva se vónavčila, zato ka tau zato nej leko delo. Lončarsko delo se ne more samo navčiti, natau se zato trbej naruditi tó. Tri lejta sam se tam včijo.“

• *Ka se je najbola težko navčiti?*

„Vejn pütra je najzmetnejše redti. Te smo še dosta pütre pa sklejce redli, zato ka smo je te za nüc redli, nej kak zdaj. Tistoga reda so v tjunja samo lončarsko posauda nücali. Zdaj tau posauda na police kladejo.“

• *Ka na posauda farbate, tisto na papir tó dola vejte namalati?*

„Pa zaka bi nej vedo? Tau nej tak težko delo tistoma, steri že tau dosta delo. Gda sam dja mali bijo, te sam dja trno tó nej vedo malati, dapa

navčo sam se. Če človek kaj rad dela, tisto se naleki navči.“

• *Gda sta se vónavčili, te ste domau prišli pa ste začnili delati?*

„A, nej. Te sam v Zalaegerszeg ušo delat. Od 37. do 38. leta sam biu pri lončari Lajoši Nemeti. Potistim sam pa ušo v Sümeg k Adorján Istváni paudrúgo leto delat. Gda sam domau v Andovce prišo, te sam pa v Varaši pri Kerézi delo. 1939. sam se oženo pa štiridesetoga sam na Verico prišo. Tau leto

„V Stanislavi na Rusiškóm. Od tauga je ranč nej dobro gučati. Pa kak velka prilika, ka tam na fronti sam se srečo z ednim Andovčanóm, s Trnjastjim Karacom. On name spozno, dapa dja njega

Karči bačija pogausto gorpoiščejo skupine iz Slovenije

sam še ušo k sudakom. 1941. sam domau prišo, dapa nej na duđa sam znauva rutjivo pa sam ušo na front, gde sam viteško medalijo daubo, ka leko pokažem tó. Mojo ime je vitez Dončec Karel.“

• *Zaka so tau dali?*

„Steri je tam bijo na fronta najnaprej, tisti je vsakši daubo.“

• *Gde ste bili vi na fronti?*

nej, tak smo vögledali. Tau ranč ne morem prajti, ka je tam bilau. Od tauga sva pripovedjala, ka sva vöprestala pa kak dobro bi bilau zdaj doma biti!“

• *Šegau mate tau pripovedjati vnukom tó?*

„Dosta ne pripovedjam, zato ka oni že tau ne poslušajo. Dapa zato šegau mam. Največkrat tisto, gda so nam tjunjo rancstrlili pa smo devet dni nej djeli. Kukarco, gra

pa ovas smo djeli sirauvo. Večer, gda je kmica gratala, po črvej smo se vlačili v gauštjo, zato ka so tam bili konji pa jim je tam austo obrok. Tisto smo djeli skur deset dni. Dja vejim, ka je glad. Pettresti kil sam vago. Tak smo vögledali, ka smo nej spoznali eden drugoga.“

Gda smo šli nazaj, telko mrtvecov je bilau kak v gauštja panjauv. Bili so taši, steri so sedečko mrli. Gda smo v Gyóra bili, te nas je tak dvanajst odsokoilo, zato ka bi nas na Nemško pelali. Tak sam prišo v Sombotel v edno kasarnjo, gde so taši sodacke bili, steri so s fronta nazaj prišli. Tam je biu eden prejdan, steri se je zvau Fraj. Gnauk sam že nej pomago drva kalati pa notra v ram nosti. Gda sam zgtauvo, te me je pitala, gda sam oslejdijim doma bijo. Pravo sam, ka že skur dveje leta. „Dobro, te te v petek domau šli, vej dja možej povejm.“ Tak je bilau, v petek sam domau ušo. Gda sam nazaj ušo, te sam v Otkauvci küpo eno velko gaus ženej Fraja. Drugi keden me je pá domau püsto. Potistim nej na duđa so zavadili kasarnjo pa našo sobo tó, samo sreča bila, ka smo mi nej bili znautra. Gda sam dja tau vido, ka so v kasarnjo strlili, sam se obrno pa hajt, domau. Cejlak do Andovec sam po gauštji ušo. Njgva vraga, gda sam v Andovci gora na poštijo stau-po, ranč tam sta bila dva žandara. Včasim so me papire prosili. Dja sam drugo nej vedo, tisti stari papir sam gorapokazo, steroga sam te daubo, gda so ma domau pistili. Že malo začnili kmi-ca biti pa žandardja so nej vpamet vzeli, ka je datum nej dober. Gda so mi papire nazaj dali pa so prajli, ka leko dem, te sam se eden čas

na poštiji šeto pa gda so me že več nej vidli, te sam notra v gusterdja skočo. Pa prejk gauštja sam ušo gora na Verico, domau k ženi. Zato ka je poštija puna bila s sodacijov. Doma sam se notrazapro v ižo pa sam nikoga nej notrapüsto. Par kednov je tau tak šlau pa te so tak Rusi prišli. Na dapa Rusi so me tó dvakrat tapelali.“

• *Gda ste domau prišli, potistim ste že doma delali kak lončar?*

„Nej. S prvuga sam konja tjušo pa sam foringo delo. Potistim sam pa bauto opro doma. Za par lejta sam začno lončarijo delati, 1951. leta. Dosta, preveč dosta sam delo. Dosta sam odo po senjaj, razstave sam emo. Nika sam nej emo, gda sam začno. Dapa bauği vala, zdaj mi že zato baukše dé. Prvin sam po cejlom rosagi odo davat lončarsko posauda. Deset lejta že nikan nedem, samo sam doma.“

• *Ka eden lončar leko dobi priznanje, vi ste vse dubili. Koma bi se še veselili, djesta kaj tašo?*

„Nika drugo nej, samo naj mirno leko živem pa naj bi me ladavdje nej bolelo. Istino, tauma se zato veselim, ka mi v Andovci postavijo eden omar na spomin, ka sam se tam naraudo. Zato sam si pa tak zmislo, ka tisto posauda, ka tam vöpostavijo, tisto njim za šenki tadam.“

• *Če vas že nede, baude stoj v družini, sto de lončarijo tadala delo?*

„Nej, ne mislim. Zato ka nej-majo volo, dja je pa nemo truco. Če koga trupati trbej, iz tistoga dober lončar nikdar nede.“

K. Holec

Sami se moremo pobrigati...

Po vasicaj pa po varašaj tū večkrat čuti, ka lūdje tak pravijo, ka se prej „pri nas nika ne godi“. Pa te čakajo, ka mesto nji de se nakak pobrigo, nakak kaj napravi. Od gnešnjoga svejta tau ne smeš čakati. Sami moremo začenjati, sami se moremo pobrigati za „lepše dneve“. Zvūn toga se sami moremo pobrigati za pejnaze tū, če škem, ka de ves kaj mejla.

Gnauksvejta so tū sami lūdje naprajli kaj za svojo ves. Takši so bili po vasicaj gasilci. Na gnes se tak vidi, ka nazaj spravimo gasilcom rekt. Leko nas v Porabji tau tū veseli, ka vse več mladi se vzeme za tau delo pa te društva prebijaajo. Eden takši mladi človek je na Dolenjom Seniki poveljnik (parancnok) gasilcov **Imre Makoš**. Devettresti lejt je star, dela v Varaši v Opli, tam je – kak se on imenuje – supervizor (müszakfelügyelő).

• *Kak si ti grato na Dolenjom Seniki poveljnik gasilcov? Ka si najšo v društvi, kakši pogoji so bili te, gda si prejke vzeo društvo?*

»Dja sam devet lejt gasilec, poveljnik sam pa od decembra 2000. Zatok so ma djali za prejdnojga, ka je prejšnji poveljnik mrau. Dva sva kandidala za tau funkcijo in so name vóodebrali. Nej je leki začetek bijo, k nistarnim gasilcom sam dja mladi, zatok ka gestejo med nami, steri so že 50 lejt gasilci. Moj oča je v Sakalauvci poveljnik pa sam se najoprvin k njemu obrno, naj mi da tanače za tau delo.

Kakši pogoji so bili za gasilce v vesi, gda sam prejke vzeo? Moram povedati, ka nej najbaukši. Oprema (felszerelés) – auto, bzeanka, vse kaj drugo – je sploj zapuščena bila, uniforme pa gvant za vaje je tū sploj slaba bila. Meni je volau dalo, ka so gasilci navdušeni bili, steli so tadala staupiti.»

• *Vejm, da se je dosta vse že godilo, dosta stopajov ste na-*

prajli pa baukše pogoje stvarili. Na kratki mi povej, ka je vse tau bilau?

»Najoprvin smo za tau poglednili, s koj, s kakšo pomočjav bi leko začnili. Pa etak smo pomaleg „vózozidali“ tisto paut, gde do pejnez leko prideš, zatok ka brez pejnez nika nej mogauče. Zglasili smo se v Zvezo gasilskih društev Železne županije, stera nosi ime sv. Florjana. Ta

organizacija pomaga gasilskim društvam moralno pa finančno tō. Pomagajo nam natečaje naprajti za ministrstvo. Spravili smo si sponzore, prosili smo pa dobili pomoč od tri samouprave, od podjetnikov v vesi pa od Slovenske zveze tō. Dosta mladi smo vzeli za gasilce, etak gnes mamo 23 aktivni pa 6 že starejši, podporni članov. Dali smo popraviti bzekecin motor, sami – steri se kaj razmejmo – smo popravili auto, nistarne obleke smo vómenili pa spravili druge.

Nistarni gasilci so se mogli včiti, 40 vór predavanj so poslušali pa iz tistega so meli izpit (vizsga). Vred smo vzeli članarino, (tagdíj) tak ka zdaj vsakši redno plačuje. Različne akcije smo držali, med tejm vaje. V vesi smo pomagali organizirati različne prireditve, ka tak mislimo, mi tō samo etak leko pomauč čakamo. Pa morem povedati, ka smo dosegnili, tau smo vsi dosegnili, vsi smo delali, eden drugomu pomagali.»

• *Lani so v Sakalauvci začnili edno prireditev, s stero letos*

šketi na Dolenjom Seniki nadaljevati. Vkup so pozvali 12 ekip na tekmojanje. Tau so bile ekipe z naši vesnic, zvūn toga iz Čepince, iz Gornji Slaveč v Sloveniji pa iz Mogensdorfa/Maudinec v Avstriji. Dolenji Senik se zakoj vzema letos za tau veliko srečanje?

»Znano je, ka so tak v Sloveniji kak v Avstriji gasilci dosta bola naprejt tak pri opremi kak strokovno, pa so dobro organizirani. Če takša srečanja napravimo, se dosta leko včimo, gde so oni baukši. Ovak pa v našoj vesi živejo Slovenci, Nemci. Tau zvūn strokovnoga haska služi jeziki, pajdaštvi. Če si v nevauli, sausadje so ti gdakoli leko na pomauč. Letos mo mi organizatorji, glavno pomauč pa dobimo od Slovenske manjšinske samouprave. Lani smo se že dosta navčili na taum srečanja. Tam smo najoprvin vadili nej samo po starom postavljanji (szereles), liki po navom, po mednarodnih predpisih. Tau že gnesden moreš vedeti, zatok ka na različni tekmojanj je že tau potrebno.»

• *Povedo si točkar, ka ste z navim društvom že meli več akcij. Veselile me je v nedelo, 5. majuša na den sv. Florjana, gda ste pa meli akcijo. Sv. Florjan je zavetnik (védőszent) gasilcov. Na Dolenjom Seniki je 1931. leta Mikloš Žido dau postaviti eden kip (szobor) sv. Florjana, steri stoji nasproti naše cirkve. Vi ste pred mešov pri spomeniki venec položili. Po tistem ste pa lepau – kak se šika – vsi šli k meši. Ka vam je tau znamenovalo? Zakoj držite kaj takšoga?*

»Tak mislim, društvo se more pokazati v vesi, gde pokaže, ka je, ka dela. Pa če geste v vesi, povejmo, kak pri nas eden spomenik, tisto tō moreš poštuva. Mladini je pa tau nika posebno. Vido sam, kak so prese-nečeni (meglepődtek), vido sam, ka so vreda bili in nindrik znautra čutili, ka se držijo k gasilcom. Pa tau lūdje tō cenijo. Moja želja je, da bi si gasilci rejsan nazaj spravili tisti stari rekt, ka so gnauksvejta po vasicaj meli pa ka v Sloveniji pa v Avstriji vidimo. Samo mo te leko po pravom služili svojo ves.»

I. Barber

Pismo iz Sobote

Žmetni dnevi - drugič

Žmetni dnevi se vlečejo tadale. Moja tašča Regina, trno čedna ženska, gleda novine in teve. Gleda pa samo tiste liste in tisti program, gde leko vidi' najbole sūje ženske.

- *Sūjo je zdravo. Tou znajo vsi na tom svejti in mi tō moramo zdravi biti*, - mi je že devetdesetdevetkrat prajl tou zadnjo nedelo in pred me postavila nekšo vodou. Tista voda bi po njenom naj bila župa.

Meni pa se je mejšalo od spominov na takšo krepko, žuto zrezancovo govedinsko župo. Dapa moja tašča Regina, trno čedna ženska, ne popuška. Loboče pa loboče, kak je vse, ka je sūjo, najbole zdravo in ka smo mi vsi vküper sploj nej zdravi. Mi, pomeni ge, moja žena in mojiva pojbič pa deklčina, smo sploj nej debeli pa sūji tō nej. Gnako leko povejm za moja taščo Regino, trno čedno žensko.

Tak zdaj gejm bole kak vrabli in nej kak nekši normalni lidge. Naša trno čedna Regina pa je tej cejli mejsec nej zgabila ranč dveji kili nej. Mogouče zato tak krči nam, vsem sousemd in padaškinjam tō o zdravom, sūjom žitki. Mi pa smo čedale bole betežni. Odimo kouli pa naskrivoma gejm, ka pač leko naskrivoma ger dobimo. Moj pojbič si skrivle sendviče s klobasi pod vankišom. Moja žena si skrivle čokoladne kekse v mašini za prati. Dekličina ma nut v šolskoj taški namesto knjig cejle pake friški žemel. Ge, ge pa nosim po žepkaj falate okajenoga mesa, si najdem kakši kükel in ga tam brž ta zažvečim. Leko ka si broдите, ka bi leko geli vnoči? Leko bi, dapa, nede. Naša trno čedna Regina tak pazi na nas, ka naj zdravo živemo, ka tou ne moremo.

- *Eške te srečni zavolo toga, ka takšo skrb mam za vas, ka te zdravi gratali*, - me je grdou poglednola in mi vō iz rouk potegnola mali falajček sūjoga krüja.

Gda si tak lačno brodim od kakšoga dobroga gestija, se vsir spoumnim, kak smo kila doj davali že lani tō pa dveji leti nazaj pa pred trejmi lejtami pa pred štirimi in tak tadale nazaj. Samo ka je nigdar nej trpelo duže od ednoga tedna ali pa mogouče deset dni. Tou v tom leti pa trpi že dober mejsec in nej videti konca našomi zdravomi mantranji. Vej pa lidge moji, vej pa pravijo, ka je najveksa človekova lübezen, lübezen do dobroga gestija. To mi, mlada držina, zdaj vejmo ške kak dobro, vej pa smo vsikši den bole zalübeni v gesti. Nej mujs, ka je tou trno dobro gesti, leko je ranč nej dobro, ali samo ka je gesti.

Vküper smo steknoli glave in si zbrodili, ka mo naredili. Začali smo iskati kakše novine, ge bi nut pisalo o tom, ka je zdravo biti nej najbole sūji in kak je zdravo gesti. Nej smo ji najšli, ka bi tou dali pod naus naši trno čedni Regini. Zato zdaj čakamo. Čakamo, ka de steri moudar iz Merke ali pa iz Evrope vōdau, kak je lepou pa zdravi biti malo bole tüčen. Čakamo pa si po drugi strani brodim, kak bi tou pá nej dobro bilou. Če bi takšo moderno gratalo, kak je zdaj moderno biti kaj čonte pa kouža, bi veliko nevolu meli. Trno moderna Regina bi nam zapovedala, ka moramo gesti in gesti in samo gesti, zato ka je tou moderno in zdravo. Vejn bi geli, doče ne bi gorpočili.

Dapa takšoga, se vüпам, ne včakam. Vüpanje mam samo, ka mine zdravi, sūji žitek in ka de se začo takši čistak normalni žitek. Vej mo pa rejsan na konci grato kak čonte pa kouža. Če te gdaj čüli, ka po poštiji rugačejo čonte, te vedli, ka sam tou ge. Leko, ka me sploj nete vidli, dapa kakši falajček krüja mi dun leko date.

Miki

Štipendije za manjšince

KOTIČEK

• osebno: Budapest,
VI. ker.,
Bajcsy-Zsilinsz-
ky út 31.
III/6.

Rok za oddajo prošnje:
30. september 2002.

Milivoj Roš

MLAŠEČ

KAUT

Vse o Porabju

Leko ka mlajši, šaularge porabski osnovni šaul pa dijakinje gimnazije v Monoštri eške vse ne znajo o Porabji, dapa gvüšno, ka več kak pred kvizom (vetélkedő), steroga je za nji s tem naslovom organizirala pedagoška svetovalka za porabsko šolstvo Valerija Perger.

Prejšnja leta so mlajši meli tekmovalje v recitiranji (szavalóverseny), gde so se navčili kakšno pesem, tisto povedali pa go za par dni pozabili. Dostakrat se je tau to vidlo, ka eni mlajši

ne razmejo, ka recitirajo, gučijo. Že en par lejt nazaj se je vidlo, ka tau dugo ne more titi tak tadale, potrebnost si je vözmisliti nikšo nauvo obliko, formo, gde se mlajši nika takšoga navčijo, ka ne pozabijo tak nagauk, ka de njim koristilo (hasznos lesz). Tak se je rodila ideja, zakoj bi nej naredli en tak kviz, gde bi je spitali o Porabji, o vasnicaj, o zgodovini Porabja o slovenski šegaj pa navadaj.

Vküppostaviti pitanja pa voditi kviz sta Valeriji pomagali sodelavki Zveze Slovencev Klara Fodor pa Brigita Šoš.

Na kviz sta prišli iz vsakše šaule dve ekipi (csapat), edna je bila vküppostavljena iz mlajšov petoga pa šestoga klasa, druga pa iz šaularov iz sedmoga pa osmoga razreda. Pitanja so to takša bila, tej mali so malo ležejša dobili, starejši pa bole težka. Vsakša ekipa je pa dobila za pomauč eno gimnazijko. Stera je srečo mejla, je dobila takšo dijakinjo, stera je flajnsa bila, pa njim je dosta pomagala. Istina, ka so lerance šaularov po tistim tak prajle, ka bi na največ pitanj njeni mlajši sami to znali odgovor dati, ka so se dobro pripravili. Pri tom so njim

pomagale knjige *Vse o Porabju*, stere so vödali v Murski Soboti.

Tau, ka so se mlajši rejsan dosta včili na te kviz, se je vidlo. Po prvom testi, ste-

mislili, če bi dve ekipi gnake točke mele.

Tak smo te po dve vöri »dela« prišli do končni rezultatov. Pri petom pa šestom klasi so najbauksi bili šaularge z Gorenjoga Senika, drugi so gratali Varašanci (ovak so doma iz Sakalauvec), tretji pa ševanovski mlajši. Pri sedmom pa osmom klasi je prvo mesto ranč tak na Gorenji Senik šlau, drugo mesto so dobili ševanovski šaularge, tretjo pa monoštrski.

Na konci kviza je šaulare pozdravila, povalila pa njim nagrade razdelila Irena Kumer, predsojnica Zavoda za šolstvo iz Murske Sobotice. Kak je povedala, dosta so dobili tisti to, steri so nej prvi gratali, dobili so znanje, steroga njim nišče ne mora vkraj vzeti.

roga so vöspunili, so vsi dobili maksimalne točke (pontokat). Razloček je te grato med ekipami, gda je že malo več trbelo pisati, najboba pa gučati. Tü se je že poznalo, s sterimi mlajši doma eške gučijo slovenski pa steri so tisti, steri že rejsan samo tisto vejo, ka se v šauli navčijo. Meni so se najbolje vidli tisti pojbičke z Gorenjoga Senika, steri zdaj v peti klas ojdijo, dapa so tak batrivni (pogumni) bili, kak če bi že najmenje v ausmoga ojdli. Če do ausmoga klasa do vsikšo leto ojdli na te kviz, do rejsan vse znali o Porabji.

Eške večša razlika je gratala, gda so vöspunili jezikovni test, tak ka žiriji nej trbelo nauva pitanja gordati, kak smo tau na začetki

Ejkstra moram omejniti gimnazijke, stere so se s pomočjav profesorice Erike Glanz rejsan dobro pripravile, za nji bi drugo leto dobro bilau, če bi posebej pripravili kviz, ali samo ejkstra pitanja.

Na prireditve je sekretarka Zveze Klara Fodor pozvala mlašečo folkloro tišinske šaule, stera je pokazala, kak se leko stari plesi pa običaji ohranijo pa obranijo, če so za tau na šauli tak lerance kak mlajši.

Če so si porabski mlajši zapomnili bar par podatkov (adatot), se navčili nekaj nauvi slovenski besed na tom kvizi, se je splačalo vömeniti tekmovalje v recitiranji na kviz Vse o Porabji.

M. Sukič

Zveza Slovencev na Madžarskem vas zove na programe

PORABSKIH DNEVOV.

Program:

v soboto, 25. majaša

Gorenji Senik

• v 15. vöri **Kmečke igre**

• v 18. vöri **Veselica z ansámblom Trio Prekmurci**

Števanovci

• v 15. vöri **Nogometni turnir v malom nogometi.**

Sombotel

• v 18. vöri pri Slovenskom društvi

napost Ljubljanskih madrigalistov.

v nedelo, 26. majaša

Monošter

• v 14. vöri v varaški gledališki dvorani

Kulturni program

A Magyarországi Szlovének Szövetsége tisztelettel meghívja Önt

a RÁBAVIDÉKI NAPOK

rendezvényeire.

Program:

május 25. szombat

Felsőlőzőlnök

• 15.00 Falusi játékok

• 18.00 Bál a Trio Prekmurci zenekarral

Apátistvánfalva

• 15.00 Kispályás labdarúgó torna

Szombathely, Szlovén Egyesület

• 18.00 Ljubljana Madrigalkórus koncertje

május 26-án, vasárnap

• 14.00 Szentgotthárd, Színházterem

Kulturális műsor

NIKA ZA SMEJ...

Vu ednoj katoličanskoj šouli leranca pripravlja mlajše na prvo prečiščavanje. Dosta je vči pa mlajše opomina, kak se trbej oponašati v cerkvi, najbolje pa tou, ka na tijoma morejo biti, nej slobodno v cerkvi gučati. Naslednji den leranca pita mlajše: „Ka mislite, zakoj je nej slobodno gučati v cerkvi?“

Mlajši samo doj gledajo, eden čas je vse tijo, te pa gnok mala Katja roko kumas drži.

„Na, povej mi Katja, zakoj ne smeš v cerkvi gučati?“ jo pita leranca.

„Zato, ka nisterni lidje spijo“ pravi Katja.

A. Kozar

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,

Gárdonyi G. ul. 1,

p.p. 77,

tel.: 94/380-767

e-mail:

porabje@mail.datanet.hu

ISSN 1218-7062.

Tisk:

SOLIDARNOST D.D.

Arhitekta Novaka 4

9000 Murska Sobota

Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.